

Про перспективи вузу

13 ГРУДНЯ ВІДБУЛАСЯ ЗУСТРІЧ З ВИКЛАДАЧАМИ, СПІВРОБІТНИКАМИ І СТУДЕНТАМИ РЕКТОРА ІНСТИТУТУ, ПРОФЕСОРА, ДОКТОРА ТЕХНІЧНИХ НАУК Б. І. МОКІНА, ЯКИЙ ЩОЙНО ПОВЕРНУВСЯ ЗІ ВСЕСОЮЗНОЇ НАРАДИ РЕКТОРІВ.

РЕКТОР ВПІ РОЗПОВІВ ПРО ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ВИЩОЇ ШКОЛИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ, ВІДПОВІВ НА ЗАПИТАННЯ ПРИСУТНІХ.

ІДЕЙНЕ ДЖЕРЕЛО Оновлення

Іноземні студенти, які навчаються у нашому інституті, крім вивчення програмних курсів суспільствознавчих предметів, беруть участь в диспутах, що їх організують політичні клуби, зібрання земляцтва, а також в теоретичних конференціях.

Одна з таких конференцій, яка відбулася наприкінці листопада, була присвячена 120-річчю з дня народження В. І. Леніна. Тема її — «Звертання до Леніна — ідейне джерело перебудови».

Більшість доповідачів, а їх всіх було чотиринадцять, відповідало поставилися до своїх публічних виступів. Вони порушили актуальні і проблемні питання сучасності, показали приклад поглибленого вивчення ленінської теоретичної спадщини, про що красномовно свідчать теми доповідей.

Так, студент енергофаку Алонсо Коломара (Куба) розповів про сучасні проблеми перебудови.

Р. УРЛАПОВА, доцент кафедри наукового комунізму.

ПРЕДСТАВЛЕНІ НА ВДНГ

Центр НТМ представив розроблений зразок електронного комплексу визначення технологічних параметрів матеріала «ЕКОТ» на ВДНГ УРСР.

Його авторами є молодий науковий співробітник СКБ «Квантрон» С. В. Павлов, аспірант С. В. Чепорнюк, інженер О. П. Грушанський.

Комплекс використовує

апаратні і програмні засоби вимірювання технологічних і статистичних параметрів матеріалів, які обробляються.

На міській виставці творчості молодих спеціалістів «ЕКОТ» — електронний комплекс визначення технології — визнано серед кращих експонатів.

С. БУЗЕНЮК, інженер НАЧ.

ДО НАВЧАННЯ, ДО МИРНОЇ ПРАЦІ

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

За інженерні кадри

Газета видається
з лютого 1981 року.

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ
КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 42 (369) П'ятниця, 15 грудня 1989 року.

Виходить раз
на тиждень

Ціна 2 коп.

БЕЗ ВІДРИВУ ВІД ВИРОБНИЦТВА

Або, як навчаються вечірники і заочники

Навчання без відриву від виробництва є незвідною частиною системи безперервної освіти, яка зараз формується і дає можливість працюючій людині отримати вищу освіту або підвищити кваліфікацію з врахуванням перспективних громадських потреб, а також задовольнити її потяг до самоосвіти на протязі всього життя.

Навчання без відриву від виробництва забезпечує швидку адаптацію спеціалістів до виробничих і технологічних потреб, які безперервно змінюються, а також сприяють закріпленню їх в народному господарстві.

В даний час в інституті навчається 2222 студентів по заочній формі і 1024 — по вечірній, що складає 40 процентів від їх загальної кількості. В минулому навчальному році отримали дипломи цих формах навчання 522 випускники, а в цьому планується 588. Підготовка спеціалістів по заочній формі ведеться з 11 спеціальностей, а по вечірній — з 7. На факультетах розроблені нові навчальні плани з урахуванням їх особливостей.

Основні зусилля заочного і вечірнього деканатів спрямовані на реалізацію першочергових заходів по перебудові системи і підготовки спеціалістів з вищою освітою без відриву від виробництва, рекомендацій науково-методичної ради проректорів по заоч-

ному та вечірньому навчанню, яка відбулась в червні цього року. Встановлено ряд пільг.

Нині студентам надається можливість складати всі екзамени і заліки до кінця навчального року, а також право складати з будь-якої дисципліни, що вивчається на даному курсі, незалежно від інших предметів. Скасовано заочну форму зарахування контрольних домашніх завдань, виконаних студентами заочниками. Вони не переводяться на наступний курс при наявності академічної заборгованості. Довідка — виклик на додаткову відпустку з оплатою за відповідний курс навчання видається всім студентам, які не мають заборгованості за попередній курс.

Проте докорінних змін якості підготовки спеціалістів без відриву від виробництва ще не сталося. Продовжує залишатися їх недостатня фундаментальна підготовка. Аналіз успішності за останні три роки показує, що на «відмінно» вчиться менше одного процента студентів, на «добре» та на «відмінно» — близько семи, на «задовільно» і на «незадовільно» — понад шістьдесят процентів. Таким чином, більше двох третин заочників і вечірників за три роки навчання у вузі не мають жодної четвірки.

На кафедрах мають місце серйозні випадки порушення викладачами навчального процесу. Так, 20 вересня ц. р. не з'я-

вились на заняття асистенти кафедри політекономії С. В. Мельничук, В. С. Бас, М. С. Дворнікова, Н. П. Борисевич; 20 жовтня не було на заняттях викладача Р. Г. Тадевосяна, С. М. Арапова, Ю. Н. Ужвака; 13. 11. 89 р. не проводили заняття викладачі Ю. М. Воловик, В. С. Глушин, О. П. Похилук, В. М. Папінов. Є випадки необгрунтованої заміни занять іншими працівниками. Так, 29 вересня викладач А. Н. Ротштейн доручив проведення заняття в групах 1—2 АТ — 84 В. І. Роптанову, який замість лекції одночасно з двома групами проводив практичні заняття і відпустив студентів на 30 хвилин раніше. І 6 жовтня замість А. П. Ротштейна заняття проводив В. І. Роптанов, але цього разу з двох груп було присутніх всього шість чоловік. 26 жовтня встановлено, що відсутній викладач В. М. Лисогор, та кож передоручив проведення занять своїм аспірантам, а ті відпустили студентів задовго до дзвінка.

На кафедрах не налагоджена система реєстрації та перевірки контрольних робіт заочників. Так, за порушення правил перевірки контрольної роботи студентки Н. Н. Кисільової, доценту А. І. Моргуну було оголошено догану, а зав. кафедрою професору М. Ф. Друкованому суворо вказано на недостатню виховну роботу серед викладачів, що працюють зі студентами.

Порушуються графіки захисту контрольних та виконання лабораторних робіт. Приміром, викладач О. В. Сігалін 14 жовтня не з'явився на лабораторні роботи, передбачені міжсесійним графіком.

Декани заочного і вечірнього факультетів В. О. Леонтьєв, Ю. К. Пінчук, завідувачі випускними кафедрами залишили поза увагою питання професійної орієнтації молоді на підприємствах, що привело до самоліквідації таких спеціальностей, як металорізальні верстати та інструменти (зав. каф. Ю. Я. Комісаренко), конструювання та виробництво радіоелектронної апаратури (зав. кафедрою С. В. Дубов), на які не було подано заяв необхідної кількості.

Не всі студенти, які навчаються без відриву від виробництва, забезпечуються необхідною учебною та методичною літературою. Так, з 57 найменувань в НТБ дуже мало потрібної літератури. Побутові умови студентів — заочників під час їх перебування на сесіях — незадовільні. Дається взнаки недостатня кількість місць в гуртожитку, в недільні дні не працюють буфети, їдальня та гардероб.

Всі ці та інші недоліки в навчанні заочників і вечірників були предметом окремої розмови на вечірній раді інституту, яка нещодавно відбулася.

Е. КІРЧАНОВ, вчений секретар ради.

Інститут шукає „свого“ інженера

На цьому знімку ви бачите студентів групи ЗГМ — 87 С. Олексюка, І. Гороха, Ю. Дячука, В. Опанченка, В. Бачинського.

Юнаки в цьому році продовжили навчання, яке було перерване строковою службою в Збройних Силах СРСР.

Мине кілька років напруженого навчання в лабораторіях, кабінетах, аудиторіях, і молоді інженери приступлять до мирної творчої праці.

Фото Р. КУТЬКОВА.

Значні проблеми виникли в науково-дослідному інституті відеотерміальної техніки виробничого об'єднання «Термінал», коли рік тому він почав формувати свої відділи. Саме тоді відділ кадрів і взявся сам готувати спеціалістів.

Його працівники провели дослідження — хто саме і з яким діапазоном знань потрібен кожному відділу. Зібрані заявки стали планом спільної роботи ВПІ та наукового інститутів. Було домовлено, що починаючи з другого курсу відібрані в процесі співбесіди студен-

ти-політехніки, проходять стажування в обраному відділі.

Саме за цією моделлю прийшло нове поповнення — понад 30 випускників Вінницького політехнічного.

Інтеграція науки, вищої школи і виробництва поширилась і на підшефну середню школу № 25. Інституту відібрали групу випускників, з якою працюють по орієнтації її на інженерну професію визначеного профілю.

Л. УРАЗОВСЬКА, журналіст.

Докторанти

В штатному розписі інституту слово докторант появилось зовсім недавно, точніше у січні 1989 року, коли наказом голови ВАК країни на базі ВПІ було створено спеціалізовану наукову раду по захисту докторських дисертацій по двох наукових напрямках. А саме — по обчислювальних машинах, системах і мережі і по застосуванню обчислювальної техніки, математичному моделюванню і математичних методах наукових досліджень.

В житті громадянської інституту, зростанні його науково-дослідної роботи — це досить помітна подія. Вона переконливо засвідчувала про наявність фундаментально сформованих і сталих наукових шкіл, професійний рівень вчених, відповідність матеріальної бази для підготовки докторів технічних наук.

І може не всім відомо, що першими в інституті докторантами стали його ж вихованці, молоді кандидати технічних наук Леонід Тимченко і Олександр Кобилянський (на знімку зліва направо).

А. Тимченко до вступу в

докторантуру працював директором СКТБ «Квантрон», а О. Кобилянський — заступником декана по НАР енергофаку.

В обох шлях у велику науку проліг через сумлінне навчання в стінах ВПІ, активну участь ще у студентські роки в дослідній роботі. Це і визначило подальші успіхи молодих інженерів на науковій ниві.

Чим же зараз займаються претенденти на високий вчений ранг?

— В даний час, — розповідає О. Кобилянський, — розроблено велику кількість владштувань релейного захисту і автоматики різних класів і типів. Однак їх просте механічне збільшення ще не значить підвищення надійності устаткування електроенергетичних систем.

Сам процес введення нових владштувань, що здійснюється згідно планів ортехзаходів, з технічної точки зору є стихійним. При цьому часто не враховуються типи вже встановлених владштувань, і тих, які замінюються на нові. І такий прорахунок непоодиноким позначається на зменшенні

загальної надійності комплексу владштувань релейного захисту і автоматики.

Так ось для прийняття оптимального рішення по класах і типах владштувань, які використовуються, необхідно визначити вплив кожного класу цих владштувань на загальну надійність електроенергетичної системи, визначити їх взаємний вплив. А це дозволило б визначити типи і кількість приладів, котрі і гарантували б надійність системи.

— Я твердо переконаний, що надійність владштувань і функцій, які виконуються ними, належить багатofunkціональним владштуванням.

Перспективними в цьому плані є використання владштувань температурної діагностики ізоляції електроустаткування. Власне, це серцевина моєї докторської, — закінчив О. Кобилянський.

— Над розробкою саме таких владштувань я працюю зараз. Звідси і офіційна назва майбутньої дисертації: «Методи і засоби діагностики стану ізоляції і електроустаткування».

Що займає нині в повсякденній праці молодого вче-

ного — дослідника? Насамперед, режим роботи електроустаткування для визначення доцільності безперервної діагностики стану ізоляції. Це і вивчення існуючих методів і засобів не руйнівного діагностування електрообладнання, діагностики його ізоляції. І ще десятки проблемних питань в цій важливій темі народногосподарського значення.

Навчаючись вже в докторантурі, О. Кобилянський не пориває з активною громадською роботою. Пріміром, в листопаді він готував конференцію з питань енергозбереження на підприємствах регіону. Мав ділову зустріч з деканом електротехнічного факультету політехнічного інституту в м. Кельце доктором наук Чеславом Бобровським. Темою їх розмов були проблеми підвищення надійності низькотемпературних термоядерних процесів. Молодий докторант продовжує займатися винахідництвом і раціоналізаторством в обраній ним галузі науки. Нині у нього є вже 24 винаходи, не рахуючи 43 наукових праць. Торік О. Кобилянський був удостоєний дипломом другої ступені ВАНГ СРСР. А до того йому присвоєно було звання «Кращий молодий раціоналізатор УРСР».

Залишилося представити А. Тимченка. У молодого науковця солідний заділ, є лише 70 авторських свідоцтв на винаходи, котрі захищені пріоритетно. Винайдені ним прилади експонувалися не тільки у Москві і Києві, а й на Міжнародних виставках в Брно і Лейпцігу.

Його вчитель, недавній безпосередній керівник, доктор технічних наук, професор В. П. Кожемяко сказав якось: «Леонід — вже сформований вчений, здатний на високому науковому рівні розв'язувати крупні народгосподарські завдання». Що й говорити, така похвала зробила би честь не лише молодій людині.

Дисертація, над якою за-

раз працює А. Тимченко, включає в себе проблеми аналізу математичного моделювання схематехнічних оптоелектронних владштувань логікочасового типу. Напрямок досліджень обрано в новій, багатообіцяючій, перспективній галузі науки.

Вчений плідно трудиться над вивченням сучасних тенденцій розвитку оптоелектронних засобів інформаційно-обчислювальної техніки. Він веде скрупульозний аналіз оптоелектронних способів сприйняття, перетворення, зборки і відображення інформації логікочасового типу. І це лише два питання з кількох десятків, котрі йому доводиться дослідити, зробити з добутого матеріалу чіткі висновки, рекомендації, узагальнення. Зрештою, нести особистий вклад в основи теорії оптоелектронних способів і засобів логікочасової обробки інформації.

А це не що інше як якісно новий рівень розв'язання складних проблем сучасної інформаційно-обчислювальної техніки. Йдеться про наступні покоління ЕОМ, їх багатократно помножені можливості проти існуючих третього-четвертого покоління. І цим буде подолана критична ситуація, що склалася у застосуванні ЕОМ послідовно покрапкових арифметичних операцій, маючи на увазі їх очевидну обмеженість.

В сьогоднішній науковій практиці аналогів такого роду досліджень ще не має. Мабуть, цим і буде все сказано.

Можна було б продовжити розповідь про ще двох докторантів — С. Набойщикова і С. Юхимчука. Багато добрих слів заслуговують наукові керівники недавно сформованої у вузі групи докторантів професори, доктори технічних наук І. В. Кузьмін і Б. І. Мокін. Але то тема для чергових публікацій у наступних номерах.

Д. БОРИСОВ.

СПОРТ

Срібна відзнака „Одисею“

На Івано-Франківщині „проходили“ традиційні всесоюзні змагання зі спортивного скелелазання на Кубок Карпат. Добре виступили винницькі горосходжува... Інженер Інна Жарикова перемогла в індивідуальному лананні.

Потім наша землячка зайняла місце і в парних змаганнях. Її суперницею була досвідчена ленинградська альпіністка Ніна Солодовникова. Винничанка пройшла свій маршрут технічніше. І таким чином завоювала головний ссбсиззі приз зі скельного двоборства. Та на цьому наша землячка не зупинилась. На третій день змагань вона разом зі своїм товаришем по команді Вадимом Каспичем перемогла у стартах домбайських зв'язок.

У командному заліку колектив туристичного клубу «Одисей» Винницького політехнічного інституту здобув срібний кубок.

Йде зимова спартакіада

Студенти 6-ти факультетів інституту вступили в традиційну зимову спартакіаду імені прославленого полководця, двічі Героя Радянського Союзу маршала Р. Я. Малиновського.

Завершилися уже змагання з настільного тенісу, шах і бадмінтону. Переможцем з настільного тенісу стала команда ФАМ, друге місце посів ФОТ, і третій приз дістався радіотехнікам.

З цього виду спорту хорошу підготовленість показали Олександр Ольховський, Сергій Бабек, Тетяна Бондаренко, Світлана Лехтер, Євген Жутовський, Аль Масрі Башар, Павло Кулаков.

В шахових змаганнях кращі результати виявилися в команд ФОТ і ФАМ. Першість здобули шаховики ФОТ, а третє місце зайняли машинобудівники. Зрештою майстерність в шахах показали Поліна Гербер, Наталя Костенко, Олександр Ольховський, Дмитро Давидович, Сергій Мацько.

В бадмінтоні кращою виявила себе команда ФАМ, друге місце посіли машинобудівники, третє — гравці з ФОТ.

Отже після перших змагань лідирує ФАМ, який набрав 17 очків, 15 — на рахунок ФОТ, 12 — МБФ, 8 — очків у команди РТФ, 6 — в ІБФ і 5 — в енергетиків.

До завершення зимової спартакіади залишилося провести змагання ще з чотирьох видів спорту. Це — кульова стрільба, боротьба з самбо, зимове багатоборство ГПО і лижні гонки.

В. КОВАЛЬСЬКИЙ,
старший викладач кафедри фізвиховання.

В. ЧИЖИК,
доцент.

В. О. редактора
Б. ДЯКОНОВ.

Вища освіта в Японії

За рівнем економічного розвитку Японія займає друге місце у світі (після США). В чому ж причина такого економічного прогресу країни, в якій вкрай обмаль природних ресурсів, території? Відповідь одна: Японія має науково організовану систему освіти, яка готує висококваліфіковані кадри. Японський уряд та народ вважає, що «школа святе місце, яке піднімається до самого неба» і «нація може вижити лише за рахунок знань народу».

Фінансування освіти пріоритетне. Вчитель і бібліотекар — най-

більш шановні люди, їх матеріальне забезпечення високе і гарантоване.

Мета вищої освіти в Японії — «засвоєння студентами загальноосвітніх і професійних знань, розвиток інтелектуальних, моральних якостей, професійних та практичних звичок».

Вищим учбовим закладом в Японії є університет. Їх в Японії 460 і в них навчається 1843 тис. студентів, з них чоловіків 77,4 проценти.

Вступ до вузу в Японії проводиться у два етапи. На першому абітурієнти за місцем проживання

здають тести з математики, фізики, мови, історії, та інших дисциплін. По результатах тестів абітурієнти направляються для здачі вступних екзаменів безпосередньо в той чи інший університет в залежності від кількості балів, отриманих абітурієнтом.

На вступні екзамени учні прибувають разом з матеріями і розмишаються в відведеному для них готелі. Вони забезпечуються спеціальною їмнататами для занять, відпочинку та зняття психологічних напружень.

Перші два роки навчання в вузі всі студенти вивчають загальноосвітні гуманітарні дисципліни: мову, історію, філософію, суспільствознавство, оволодівають одним з видів мистецтва — музикою, художнім ремеслом, каліграфією тощо. На цих же курсах читаються спеціальні курси, які студенти відвідують за своїм бажанням. В японських вузах гуманітарним наукам відводиться 62 проценти навчального часу! Основними якостями, якими повинен володіти випускник, вважаються:

ніжність, покірливість, комунікабельність, обережність, енергійність, ініціативність, заохпленість трудово діяльності та вміння самостійно працювати з науковою літературою.

Після успішної здачі екзаменів за два курси студенти самі обирають спеціальність, і, часом, міняють факультет. Основною формою навчання в японських вузах є самостійна навчальна і наукова — дослідна робота на кафедрі під керівництвом професора, доцента та викладача. Однак є частина навчальних дисциплін, які обов'язково студент повинен здати і відвідувати, решта занять на розсуд студента. Можна заняття не відвідувати, але обов'язково здати екзамен. Головна мета набрати 150 балів, бо в протилежному разі вуз не буде рахуватись закінченим.

Хоч в Японії всі школи і вузи добре оснащені комп'ютерною технікою, головна роль належить не їй, а підручнику і вчителю.

Підручники видають всі,

хто хоче, але згідно державних програм. Підручник, який користується найбільшою популярністю серед студентів, перевидається.

Після закінчення вузу випускник перед приїздом на роботу здає серію іспитів на фірмі, проходить психологічне та професійне тестування на придатність до роботи за спеціальністю. Тільки при умові, що випускник пройшов ці іспити, його приймають на посаду.

Аналіз результатів трудовладштування молодих спеціалістів показує, що 82 процентам випускників гуманітарних вузів робота надається, природничих (фізики, математики) — 62, технічних — 40, в галузі медицини 70 проценти. Як видно з наведених даних, диплом без знань нічого не вартий. А людина, яка знає свої розумові здібності може одержати спеціальність в коледжі і вона даватиме їй моральне задоволення і гарантоване матеріальне забезпечення.

Викладач Володимир Трохимович Івацько проводить лабораторне заняття з курсу опору матеріалів.